პროლეტარელებო ყველა ერთიანდებითა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს და მინისტრთა საბჭოს ორგანო

KOMUNISTI — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან

№ 228 (20264) — კვირა, 25 სექტემბერი, 1988 წელი. — ფასი 3 კაპ.

საქ. სსრ კ. მარქსის სახ. რესპუბლიკური ბიბლიოთეკა

ეროვნული ბიბლიოთეკა

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულება

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს მოწვევის შესახებ

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმი იდგენს:

მოწვეულ იქნეს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის მეთერთმეტე მოწვევის უმაღლესი საბჭოს მეათე სესია 1988 წლის 27 ოქტომბერს ქალაქ მოსკოვში.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე ა. გრომიკო.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი თ. მენთეშაშვილი.

მოსკოვი, კრემლი. 1988 წლის 23 სექტემბერი.

* * *

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმი იუწყება, რომ გათვალისწინებულია სსრ კავშირის მეთერთმეტე მოწვევის უმაღლესი საბჭოს მეათე სესიის განსახილველად შეტანილ იქნეს შემდეგი საკითხები:

1. სსრ კავშირის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების 1989 წლის სახელმწიფო გეგმა და სსრ კავშირის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების 1988 წლის სახელმწიფო გეგმის შესრულების მიმდინარეობა.

2. სსრ კავშირის 1989 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტი და სსრ კავშირის 1987 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულება.

3. სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულებათა დამტკიცება.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის სხდომა

23 სექტემბერს კრემლში სკკ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრის, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის ა. ა. გრომიკოს თავმჯდომარეობით გაიმართა სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის სხდომა.

განიხილეს სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს მორიგი, მეათე სესიის მოწვევის საკითხი. სესიის მოწვევის ბრძანებულება და ინფორმაცია სესიის განსახილველად შესატანი საკითხების შესახებ პრესაში ქვეყნდება.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმმა იმსჯელა საკითხზე დემოკრატიზაციისა და საჯაროობის პირობებში მოქალაქეთა მიმართვებზე ეფექტიანი ადეკვატური ღონისძიებების მიღებისა და ადგილობრივ დონეზე ეფექტიანი ადგილობრივ ხელისუფლებათა საბჭოების მუშაობის შესახებ. მოისმინეს ეფექტიანი ადგილობრივ ხელისუფლებათა საბჭოების ეროვნული ეკონომიკურ-სოციალური განვითარების, ადგილობრივ ბიუჯეტთა საბჭოების, ადგილობრივ ბიუჯეტებიდან ფინანსირებული ორგანიზაციების, ადგილობრივ ბიუჯეტებიდან ფინანსირებული ორგანიზაციებისა და

პოლიტიკური სწავლების ქვედანაყოფის გაძლიერებისათვის

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პოლიტგანათლების რესპუბლიკური სახლში გაიმართა თათბირ-სემინარი პოლიტიკური სწავლების სისტემის ორგანიზაციის აქტიურები მიერ. თათბირ-სემინარზე მოწვეული იყვნენ საქართველოს კომპარტიის სოფლო, საქალაქო და რაიონული კომიტეტების პოლიტიკური განათლების სახლებისა და კაბინეტების გამგეები.

ლექცია თემაზე „XIX საკავშირო პარტიული კონფერენციის ისტორიული მნიშვნელობა“ წაიკითხა ფილოსოფიის „საქართველოს კომუნისტის“ რედაქტორმა, ფილოსოფიის მეცნიერებათა დოქტორმა, პროფესორმა ვ. კუმელიამ.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პროპაგანდისა და აგიტაციის განყოფილების გამგის მოადგილემ, პოლიტგანათლების რესპუბლიკური სახლის გამგემ ე. კიკნაძემ თათბირ-სემინარის მონაწილეთა განსაკუთრებული ყურადღება მიაქცია ახალი სასწავლო წლის პირველ მეცადინეობათა ორგანიზაციის და მეთოდიკური სწავლების უზრუნველყოფის საკითხებს, პროპაგანდისტთა მომზადების ამოცანებს. გაიმართა დიალოგი პოლიტგანათლების სისტემის გარდამეხსიერების რესპუბლიკის პარტიული ორგანიზაციების მუშაობის, ამ საქმეში სიძნელეებისა და მათი დაძლევის გზების შესახებ.

აღინიშნა, რომ რესპუბლიკის პარტიული ორგანიზაციები აქტიურად ემზადებიან ახალ სასწავლო წელისათვის. ახალი სტრუქტურის თანახმად, დემოკრატიული პრინციპის საფუძველზე დაარმკომპლექტდა სკოლები, სემინარები და საკონსულტაციო ჯგუფები.

პოლიტსკოლებისა და სემინარების პირველ მეცადინეობებში მონაწილეობას მიიღებენ რესპუბლიკის ხელმძღვანელი პარტიული და საბჭოთა მუშაკები, პარტიის სოფლო, საქალაქო და რაიონული კომიტეტების წარმომადგენლები. (ბაქინფორმი).

ეკონომიკური პოტენციალის ზრდის საფუძველი

(დასასრული)

გათვალისწინებულზე 7,8 პროცენტით მეტი მსოფლიო ტექნიკური დონის შესაბამისი ნაწარმი. თუმცა, ისიც უნდა აღინიშნოს, რომ ამ მხრივ გეგმების თავი ვერ გაართვეს გორის „დილას“ და „საქელექტრომანქანის“ საწარმოო გაერთიანებებმა და ფოთის „ელექტრომაპარატის“ ქარხანამ. მათი დაბალ მანქანათმშენებლობის ზოგიერთი სხვა კომპლექსის საწარმოთა მიზეზით ვერ დამზადდა 4,1 მილიონი მანეთის, მათ შორის 3,7 მილიონი მანეთის მსოფლიო სტანდარტების შესაბამისი ნაწარმი.

საერთოდ, წლის პირველ ნახევარში რესპუბლიკაში დაინერგა 22 სამრეწველო რობოტი, 18 ავტომატური ხაზი და მოქნილი საწარმოო სისტემა. ახალი ტექნიკის დანერგვის ტემპის მიხედვით რესპუბლიკა არა აქვს ცუდი შედეგი. ქვეყანაში პირველად თვისებული პროდუქციის ზვედრითი წილი წლის მანძილზე 1,9-დან 12,8 პროცენტამდე გაიზარდა. ამ მაჩვენებლის მიხედვით საქართველო ახლა ქვეყნის მასშტაბით მეორე ადგილზეა. დანერგილი ახალი ტექნიკის მნიშვნელოვანი ნაწილი, ცხადია, მანქანათმშენებლობის წილად მოდის.

ობიექტურობა მოითხოვს ითქვას, რომ ამ მხრივ გადამწყვეტ ნაბიჯებს ადგენენ თბილისის „ჩარხმშენებელის“ საწარმოო გაერთიანება. გასული წლის შესახებ ის პროიგეთან შედარებით მიღწეულია რთულ ტექნიკურ დანადგართა წარმოების ზრდა 12 პროცენტით. ეს კი გაერთიანების ძირეულ ტექნიკურ განახლებას უკავშირდება. აქამამდე მისი შეკონიზაციის დონეზე 70 პროცენტს მიაღწია, ბევრ ტექნოლოგიურ უბანზე მოქმედებს მოქნილი გადასამართავი წარმოებანი, რაც ახალი ტექნიკის სწრაფად ათვისების საშუალებას იძლევა. ამ ჭიშით აქ ყოველწლიურად შეუძლიათ სერიაში 5-8 ახალი ნიმუშის ჩარხის ჩაშვება. ტექნიკური განახლება შეუფერებლივ მიმდინარეობს. ამ-ჟამად აქ გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკიდან მიღებული სამი დიდწარმოებლური დამმუშავებელი ცენტრის ასამოქმედებლად ემზადებიან. ეს ცენტრები მომავალი ჩარხების რთული დეტალების დამუშავებას იკისრებენ. გაერთიანების კოლექტივი მეურნეობრობის ახალ პირობებში მუშაობს. რადიალური ეკონომიკური რეფორმა უმძიმესად ასტიმულირებს წარმოების ზუსტ ორიენტაციას ძალიან ტექნიკური კონდიციების პროდუქციის გამოსაშვებად. ამიტომ საწარმოში არ იშურებენ სახსრებს თანამედროვე მოწყობილობის, შესაძენად და პროგრესული ტექნოლოგიის დასანერგად. ეს დანახარჯები, სამოლო ანგარიშით, ათკეცურად აუნაზღაურდებთ.

არის კიდევ სხვა საწარმოები, რომლებიც შედარებით უკეთესად მიმდინარეობს ტექნიკური განახლება და მოთხოვნითა დონეზე ახალი პროდუქციის ათვისება. ეს სწორია, მაგრამ მართალია ისიც, რომ ჯერჯერობით ამ მხრივ ვერ გვაქვს საქმე მთლიანად კარგად.

ეკონომიკური პოტენციალის ზრდის ყველა პროცესს მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესი უნდა ამოძრავებდეს. ეს სკკპ XXVII ყრილობის მოთხოვნაა. მაგრამ ჩვენში ეს ჯერჯერობით არ არის უზრუნველყოფილი და ეს თქვა კიდევ საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის XI პლენუმზე.

ბევრი დიდი გაერთიანება და მეფრნეობა სისტემატურად შლის მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის გეგმებს. მათ შორის დასაზღვევთოა მანქანათმშენებლობის კომპლექსის რამდენიმე საწარმო.

უკნის მიმდინარე წლის გეგმების შესრულება ზოგიერთ მანქანათსაშენებელ საწარმოს. რესპუბლიკის მანქანათმშენებლობის კომპლექსმა პროდუქციის მიწოდება-ში რვა თვის ვალდებულება 99,1 პროცენტით შეასრულა, თუმცა პროდუქციის მატებამ შარშანდელ შესაბამის პერიოდთან შედარებით 7,4 პროცენტი შეადგინა. მოგება-ის გეგმა კი 87 პროცენტით შესრულდა.

პროდუქციის მიწოდების ვალდებულების შესრულება, მაგალითად, „საქსოფფმანქანის“ სამეცნიერო-საწარმოო გაერთიანებამ ამ წლის დაკალო 1322 ათასი მანეთი, „საქსურსათმანქანის“ საწარმოო გაერთიანებამ — 687 ათასი მანეთი, გორის „დილას“ საწარმოო გაერთიანებამ — 100 ათასი მანეთი.

„ელვას“ სამეცნიერო-საწარმოო გაერთიანებამ ივნიერ-აგვისტოში გამოუშვა 184 ცალით ნაკლებე გამოფენილი მმართველი კომპლექსი, ქუთაისის საკალორიფერო საწარმოო გაერთიანებამ — 832 ცალით ნაკლები ავტომობილების მისაბმელი და ნახევარფიქსმაქელი, „საქელექტრომანქანის“ საწარმოო გაერთიანებამ — 118,9 ათასი ცალით ნაკლები მცირე სიმძლავრის ძრავა.

ეკონომიკური ეფექტიანობა ქარხნის საწარმოო გაერთიანება რესპუბლიკის ერთ-ერთი ყველაზე დიდი საწარმოა. იგი ამიერს ქმნის რესპუბლიკის მანქანათმშენებლობის კომპლექსში და ამიტომ ცალკე უნდა აღინიშნოს ის ფაქტი, რომ აქ მთავრებენ მოძველებული მოდელის „ვაზ-608“ უნაგირსაწყვილის წარმოებას და გადადიან „ვაზ-4540“ სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების ავტომატარბელების გამოშვებაზე. ახალ მანქანებს შეუძლიათ იმუშაონ ერთიანი ციკლით ყოველ მოსავლის ასაღებ სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკასთან. უფრო მეტიც, მიმდინარეობს მათი მოდერნიზაცია სიმედოობის, ავტორესურსების გაზრდის, სათბობის ეკონომიურობისა და ეფექტიანობის დანახარჯების შემცირების მიზნით.

ყველაფერი ეს, ცხადია, მომავალში გამოიღებს თავის ნაყოფს, მაგრამ ჯერჯერობით გაერთიანების ფინანსური მდგომარეობა სახარბიელო ვერ არის. რვა თვეში აქ დაგეგმილი 1449 ათასი მანეთის ნაცვლად 5899 ათასი მანეთი იზარალეს.

როგორც ზემოთ ითქვა, მიჯნები, რომლებიც რესპუბლიკის მანქანათმშენებლობის კომპლექსის საწარმოებსა უნდა დაძლიონ მეთორმეტე ხუთწლედში, მეტად რთული და რაღა თქმა უნდა, სატკივნა. საქმე მარტო პროდუქციის გამოშვების მკვეთრ ზრდასა და ახალი ტექნიკის ათვისების დროის შემცირებას როდი ეხება. ეს, ცხადია, მთავარია, მაგრამ არანაკლებ მნიშვნელოვანია ის ფაქტი, რომ ყველა ახლად ათვისებენ სახეობათა ტექნიკა მწარმოებლობისა და საინეფოობის მხრივ სულ ცოტა 1,5-ჯერ უნდა აღემატებოდეს გამომავალ ანალოგიურ პროდუქციას. ასე აყენებს პარტია საკითხს და იგი უნდა გადაწყდეს ხუთწლეულის დამთავრებამდე დარჩენილ დროში.

შ. ამაშუკელი,
„კომუნისტის“ მიმომხილველი.

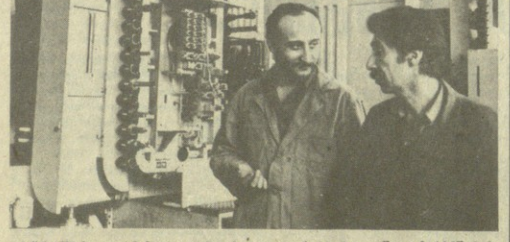

სურათზე: გერმანიის დემოკრატიულ რესპუბლიკაში ჩარხმშენებლის საწარმოო გაერთიანებამ სამი დიდწარმოებლური დამუშავებელი ცენტრი შეიძინა. პირველი მათგანის მონტაჟი დამთავრდა დ. მახზე უკვე ამ თვის დამლევამდე უნდა დამუშავდეს რთული დეტალები საეკსპორტოდ გათვალისწინებული ჩარხებისათვის. მთავარი ტექნოლოგის მოადგილე ვ. იობაძე და კომპლექსური ბრიგადის ხელმძღვანელი მ. მალუსეკევი ახალი ცენტრის აწყობაზე მუშაობენ.

ჯ. ლომაძის („კომუნისტის“) ფოტო.

საუბარში მონაწილეობენ: მწერალი, საქართველოს კულტურის ფონდის თავმჯდომარე, ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი თენგიზ ბუაჩიძე, ლიტვის მეცნიერებათა აკადემიის ფილოსოფიის, სოციოლოგიისა და სამართლის ინსტიტუტის ხელმძღვანელი, ფილოსოფიის მეცნიერებათა დოქტორი ბრონისლავას კუზმინაკაჩი (ვილნიუსი); ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი მარკ დიპარკოვი (მოსკოვი).

I

თენგიზ ბუაჩიძე. მაშ ასე, მაინც რა, როგორი საკითხები გვაღელვებს ჩვენ. ფილოსოფოსს, ენაგვიანისტსა და მწერალს, სხვადასხვა ეროვნების წარმომადგენლებს ეროვნებათაშორისო ურთიერთობის სფეროში — თანაც კულტურის დარგში? რამდენადაც მესმის, სწორედ ამის შესახებ აზრთა გაზიარებისათვის მოგვიწვია „ლიტერატურნაია გაზეთამ“.

დავიწყებ იმით, რომ ჩვენთან, საქართველოში ძალზე გვაღელვებენ ჩვენი უახლოესი მეზობლები — სომეხი და აზერბაიჯანელები, მთიანი ყარაბაღისა და მის გარშემო მომხდარი ამბები, მთელი ეს ენებთა ღელვა. პრობლემა უაღრესად რთულია. ეს იმის შედეგია, რომ მრავალი წლის მანძილზე მიგვაჩნია — ჩვენთან არ შეიძლება იყოს არავითარი ეროვნულ-ტერიტორიული უთანხმოება, ამ ყველაფერი კარგად არის გადაწყვეტილი...

ბრონისლავას კუზმინაკაჩი. დიახ, მთიან ყარაბაღთან დაკავშირებული ამბები მოულოდნელი იყო. ბუნებრივია, რომ მთა საყოველთაო შეშფოთება და წუხილი გამოიწვიოს...

თ. ბ. კაცმა რომ თქვას, არცთუ ისეთი მოულოდნელი იყო, ყოველ შემთხვევაში, იმათთვის, ვინც ცოტათი მაინც იცნობს საკითხის ისტორიას.

ბ. კ. მე მინდა ვთქვა, რომ ჩვენთან, ბალტიისპირეთში, არ არის და არც შეიძლება იყოს არაფერი ამის მსგავსი. ჩვენ ამკამად გვაღელვებს სხვა საკითხები. აი, ვეთანხმებით კონსტიტუციებში, საკავშირო და რესპუბლიკურ კონსტიტუციებში, რომ თითოეული მოკავშირე რესპუბლიკა, მაგალითად, ლატვა, წარმოადგენს სუვერენულ საბჭოთა სოციალისტურ სახელმწიფოს. ნუ მოკავშვებით თეორიულ მსჯელობებს და, მოდით, გავარკვიოთ საქმის არსი...

თ. ბ. ეს დიდი ხანია გარკვეულია...

ბ. კ. საქმით, სამშუხაროდ, მოკავშირე რესპუბლიკების სუვერენიტეტი ბევრ რამეში არ არის რეალიზებული. თუ, დავუშვათ, უნდა გაეგზავნო მოსკო

დე, შრიალებდეს ქვეყნად, ვით ყანა ლამაზი ლექსი, ნათელი ლექსი!..

არის ასეთი ქვეყანა

ᲘᲝᲡᲔᲑ ᲜᲝᲜᲔᲨᲕᲘᲚᲘᲡ ᲓᲦᲔᲝᲑᲐ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲨᲘ. ᲬᲔᲚᲡ ᲞᲝᲔᲢᲘ 70 ᲬᲚᲘᲡᲐ ᲒᲐᲮᲓᲐ ᲓᲐ ᲨᲔᲛᲝᲓᲒᲝᲛᲘᲡ ᲐᲛ ᲚᲐᲛᲐᲖ ᲗᲕᲔᲨᲘ ᲐᲦᲜᲘᲨᲜᲐᲕᲡ ᲮᲐᲚᲮᲘ ᲛᲘᲡ ᲘᲣᲑᲘᲚᲔᲡ.

ᲓᲦᲔᲡ ᲛᲘᲡ ᲡᲐᲤᲚᲐᲕᲡ ᲓᲘᲓᲝᲑᲘᲡ ᲡᲐᲖᲝᲒᲐᲓᲝ ᲛᲝᲛᲦᲕᲬᲘᲗᲐ ᲞᲐᲜᲗᲔᲝᲜᲨᲘ ᲒᲕᲘᲠᲒᲕᲘᲜᲘᲗ ᲨᲔᲛᲙᲝᲑᲔᲜ ᲐᲛ ᲚᲐᲛᲐᲖᲗᲐ ᲞᲐᲠᲐᲓᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐᲡᲐᲯᲔᲠᲘ ᲓᲦᲔᲡ ᲛᲔᲠᲘᲡ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲞᲝᲔᲢᲘᲡ ᲐᲚᲜᲘᲨᲜᲐᲕᲡ ᲮᲐᲚᲮᲘ ᲛᲘᲡ ᲘᲣᲑᲘᲚᲔᲡ.

ᲓᲦᲔᲡ ᲛᲘᲡ ᲡᲐᲞᲐᲢᲘᲡᲪᲔᲚᲝ ᲓᲦᲔᲡ ᲛᲘᲡᲘ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲞᲝᲔᲢᲘ ᲒᲐᲛᲝᲜᲐᲗᲓᲔᲑᲐ ᲞᲐᲜᲗᲔᲝᲜᲘᲡ ᲙᲘᲠᲙᲘᲜᲘᲗ ᲓᲐ ᲛᲔᲠᲔ ᲔᲣᲬᲕᲔᲕᲘᲐᲜ ᲒᲣᲠᲯᲐᲜᲔᲑᲘ, ᲠᲝᲛᲚᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲐᲦᲜᲘᲨᲜᲐᲕᲡ ᲮᲐᲚᲮᲘ ᲛᲘᲡ ᲘᲣᲑᲘᲚᲔᲡ.

ᲘᲛᲘᲗᲘᲡ ᲓᲘᲓᲔᲑᲘᲡ ᲐᲑᲐᲜᲘᲗ
ᲡᲣᲚᲣᲤᲘᲔᲑᲘᲗ ᲛᲝᲐᲯᲕᲠᲔᲑᲘᲗ.
ᲐᲠᲘᲡ ᲐᲡᲔᲗᲘ ᲥᲕᲔᲧᲐᲜᲐ, —
ᲛᲐᲡ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲛᲘᲒᲕᲘᲠᲒᲘᲗ.

ᲣᲠᲘᲛᲘᲡ ᲬᲐᲚᲔᲑᲘ ᲨᲔᲡᲮᲔᲣᲚᲘ ᲑᲐᲒᲨᲕᲔᲑᲘ,
ᲝᲠᲘᲡ ᲬᲐᲚᲔᲑᲘ — ᲙᲐᲯᲐᲑᲘ ᲓᲐ ᲒᲜᲔᲚᲘ...
ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲝᲛᲘᲓᲐᲓ, ᲛᲢᲠᲘᲗᲐ ᲠᲘᲡᲮᲕᲐᲓ ᲜᲐᲨᲘᲜᲘ
ᲫᲕᲔᲚᲗᲐᲛᲘᲡᲐᲓᲛᲘ — ᲓᲐᲠᲘᲡ.

ᲓᲔᲙᲔᲛᲑᲠᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲒᲐᲛᲘᲨᲕᲘᲚᲘᲗᲐ,
ᲜᲝᲛᲑᲠᲘᲡᲗᲕᲘᲡ — ᲜᲐᲠᲘᲜᲯᲔᲑᲘᲡ ᲔᲤᲘᲠᲘ...
ᲬᲧᲐᲚᲡᲐᲛᲠᲔᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲛᲘᲬᲘᲡ ᲥᲕᲔᲨᲘ
ᲓᲐ ᲥᲐᲠᲗᲚᲔᲑᲘᲡ ᲒᲣᲜᲣᲜᲘᲡ ᲛᲝᲜᲑᲔᲑᲘ.

ᲛᲘᲜᲘᲡ ᲓᲘᲓᲔᲑᲘᲡ ᲐᲑᲐᲜᲘᲗ
ᲡᲣᲚᲣᲤᲘᲔᲑᲘᲗ ᲛᲝᲐᲯᲕᲠᲔᲑᲘᲗ.
ᲐᲠᲘᲡ ᲐᲡᲔᲗᲘ ᲥᲕᲔᲧᲐᲜᲐ, —
ᲛᲐᲡ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲛᲘᲒᲕᲘᲠᲒᲘᲗ.

ᲛᲗᲕᲚᲔᲚᲐᲜᲓᲔᲡ ᲭᲐᲚᲔ-ᲥᲕᲔᲧᲔᲑᲘᲡ ᲜᲐᲗᲥᲕᲐᲛᲘ
ᲐᲘᲒᲜᲐᲜ, ᲣᲠᲛᲘᲚᲘ ᲓᲐ ᲛᲔᲠᲛ,
ᲡᲘᲪᲝᲪᲮᲚᲘᲡ ᲓᲐ ᲡᲘᲛᲬᲐᲠᲔᲡᲘᲡ ᲒᲐᲛᲘᲜᲗᲐᲠᲘ
ᲕᲔᲠᲔᲑᲘᲗ, ᲧᲐᲜᲔᲑᲘ ᲓᲐ ᲛᲔᲓᲚᲘ.

ᲗᲘᲑᲘᲚᲘᲡᲘ ᲔᲠᲗ ᲒᲣᲚᲘ ᲪᲘᲠᲐ ᲫᲘᲡᲐ ᲫᲘᲠᲣᲚᲐᲓ
ᲒᲐᲣᲒᲝᲡᲣᲚᲘ,
ᲛᲐᲡ ᲗᲘᲗᲔᲑᲘᲗᲕᲘᲡ ᲒᲐᲜᲐ ᲛᲔᲢᲘ ᲣᲜᲓᲐ?..
ᲮᲣᲠᲗ ᲛᲘᲣᲒᲘᲠᲭᲘᲡ ᲒᲣᲚᲘᲡ ᲙᲐᲠᲐ ᲒᲐᲣᲯᲝᲚᲘᲡ,
ᲮᲐᲚᲮᲘᲡ ᲙᲐᲠᲘ ᲓᲦᲔ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲣᲓᲐᲛ.

„ᲔᲠᲘᲐ ᲞᲣᲠᲐᲓᲘ, ᲒᲣᲚᲘᲐᲜᲘ"
ᲮᲢᲣᲛᲐᲠᲘᲡ ᲓᲦᲗᲘᲡ ᲙᲘᲪᲐᲓ ᲡᲘᲗᲚᲔᲑᲘᲡ...
ᲐᲠᲘᲡ ᲐᲡᲔᲗᲘ ᲥᲕᲔᲧᲐᲜᲐ, —
ᲛᲐᲡ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲛᲘᲒᲕᲘᲠᲒᲘᲗ!

1956.

ᲡᲐᲛᲨᲝᲑᲚᲝᲡ ᲢᲠᲤᲘᲐᲚᲘ

ᲘᲝᲡᲔᲑ ᲜᲝᲜᲔᲨᲕᲘᲚᲘᲡ ᲒᲠᲫᲜᲝᲑᲘᲗ ᲓᲐ ᲔᲜᲔᲑᲘᲗ ᲐᲦᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲡᲘᲪᲝᲪᲮᲚᲘᲗ ᲞᲝᲔᲖᲘᲐ ᲛᲗᲔᲑᲘᲗ ᲓᲐ ᲮᲐᲚᲘᲡᲝᲗᲘ. ᲛᲘᲡᲘ ᲞᲝᲔᲖᲘᲘᲡ ᲛᲐᲡᲐᲨᲠᲔᲚᲝᲔᲑᲘᲡ ᲬᲧᲐᲠᲝᲐ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲔᲪᲜᲘᲔᲠᲘ ᲓᲐ ᲡᲐᲮᲘᲚᲘᲡᲝᲗᲘ. ᲛᲐᲒᲐᲠᲘᲗᲐᲜ ᲐᲛᲐᲕᲚᲐᲓ ᲛᲘᲡᲘ ᲞᲝᲔᲢᲘᲠᲘ ᲛᲔᲒᲖᲐᲚᲝᲑᲐᲐ ᲔᲡᲐᲛᲘᲗᲘ ᲔᲠᲝᲕᲜᲣᲚᲘ ᲡᲘᲢᲧᲕᲐ, ᲠᲝᲛᲔᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲫᲐᲚᲣᲤᲔᲓ ᲜᲗᲔᲑᲘᲗ ᲥᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲚᲔᲥᲡᲘᲡ ᲛᲔᲨᲕᲔᲚᲘ ᲞᲝᲔᲢᲘ ᲓᲐ ᲤᲣᲡᲐᲒᲝᲑᲔ ᲮᲐᲚᲮᲣᲠᲘ ᲚᲔᲥᲡᲘ ᲣᲤᲡᲐ.

ᲡᲐᲙᲣᲗᲐᲠᲘ ᲞᲝᲔᲢᲘᲠᲘ ᲛᲠᲬᲐᲛᲘᲡ ᲘᲝᲡᲔᲑᲘᲡ ᲒᲠᲫᲜᲝᲑᲘᲗ ᲐᲡᲔ ᲒᲐᲜᲡᲐᲖᲦᲕᲠᲐ: „ᲥᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲙᲚᲐᲡᲘᲙᲣᲠᲘ ᲞᲝᲔᲖᲘᲘᲡ ᲛᲨᲕᲔᲜᲘᲔᲠᲘ ᲤᲠᲐᲖᲘᲡ ᲛᲔᲗᲝᲓᲘᲗ ᲒᲐᲜᲘᲪᲓᲘᲡ ᲔᲠᲝᲕᲜᲣᲚᲘ ᲛᲔᲒᲖᲐᲚᲝᲑᲐ ᲓᲐ ᲮᲐᲚᲘᲡᲝᲗᲘ. ᲛᲘᲡ ᲞᲝᲔᲢᲘᲠ ᲛᲝᲒᲖᲐᲚᲝᲑᲐ ᲛᲘᲜᲐᲮᲜᲐᲛ. ᲛᲘᲡ ᲞᲝᲔᲢᲘᲠ ᲛᲝᲒᲖᲐᲚᲝᲑᲐ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲘᲜᲓᲝᲠᲘ ᲓᲐ ᲛᲐᲒᲘᲠᲘ ᲛᲘᲡᲘ ᲞᲝᲔᲖᲘᲘᲡ ᲛᲘᲜᲐᲮᲜᲐᲛ ᲐᲠᲐᲡᲐᲠᲔᲑᲘᲗᲘ ᲐᲠᲐᲤᲠᲘᲡ ᲛᲘᲛᲘᲠᲗᲕᲘᲗ

გუშინ, დღეს, ხვალ

ფაქტი ■ მოვლენა ■ კომენტარი

„რუსთაველი“ წარმატება

● **გერმანიის** ფედერაციული რესპუბლიკის ქალაქებშიც „რუსთაველი“ ნიაღარ ანსამბლი „რუსთაველი“ გასტროლებმა. დიუსელდორფში, კელნსა და სხვა ქალაქებში ქართველმა მომღერლებმა და მოცეკვავეებმა ათობით, მათ შორის გაოფვალისწინებელი, კონცერტი გამართეს. რეფდოლფ ჰაინცმა — ცნობილმა იმპრესარიომ, რომლის მიწვევითაც ქართველი მსახიობები გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკაში ჩავიდნენ, შესთავაზა კონტაქტის გაგრძელება, მაგრამ მათ ელეონ გასტროლები პოლანდიაში და ამიტომ იძულებული გახდნენ უარი ეთქვათ.

ანსამბლის ხელმძღვანელმა ანზორ ერქომაიშვილმა საქონფორმის რედაქციაში დარეკა. გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკიდან პოლანდიაში გამგზავრების წინ. მან ილაპარაკა ქართველ მსახიობთა მონაწილეობაზე ქალაქ კელნის ტრადიციულ ზეიმში, რომელსაც ყოველწლიურად აწყობს მისი მუნიციპალიტეტი.

ამაღელვებელი მოვლენა გახდა ის, რომ ქართველი მომღერლები მონაწილეობდნენ რეფისონ პერმან ვედეკინდის ორიგინალურ დადგმაში ა. გრიფიუსის პიესის მიხედვით „ქეთევან ქართველი“. ჩვენმა სიმღერებმა დაამშვენეს სპექტაკლი, რომელშიც ვედეკინდმა ჩააქსოვა საქართველოს გაცნობის შედეგად მიღებული პირადი შთაბეჭდილებანი. აღტაცებული გამომსყიდველები დაბეჭდეს ანსამბლი „რუსთაველ“ გამოსვლების შესახებ იმ ქალაქების გაზეთებმა, სადაც იგი გამოდიოდა.

პოლანდიაში ანსამბლი 10 ოქტომბრამდე დამყოფს, შემდეგ კი გაემგზავრება შვეიცარი, სადაც ქართული კულტურის დღეები გაიმართება.

ერთობლივი კვლევის საფუძველზე

● **იმისათვის,** რომ შთამომავლობას შემოუნახონ მათის რეგიონების, ქერძოდ, მათი მთათაშეთის სივრცეების სილამაზე, ბუნებრივი სიმდიდრე, მეცნიერება გააერთიანეს ქართველმა-და ბულგარელმა მეცნიერებმა. მათ გადაწყვიტეს ერთობლივი კვლევის საფუძველზე შექმნან მონოგრაფია „მთათაშეუთის განვითარებისა და ათვისების ეკოგრაფიული პრობლემები“ საბჭოთა ამიერკავკასიისა და ბულგარეთის სახალხო რესპუბლიკის საშუალო ზონის მაგალითზე.

ამ ერთობლივი ნაშრომის მომზადებასა და შემდგომში გამოცემასთან დაკავშირებულ საკითხებს განიხილავენ საბჭოთა კავშირ-ბულგარეთის მეცნიერთა თათბირზე, რომელიც გაიმართა საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ვახუშტი ბაგრატიონის სახელობის გეოგრაფიის ინსტიტუტში.

თათბირი 27 სექტემბრამდე გასტანს.

ახალგაზრდა მსახვრების ნამუშევრები

● **გამოფენა,** რომელიც გაიხსნა „ქარვასლაში“, გულგრილს არავის ტოვებს: დამთვალიერებელთა ნაწილი საათობით დგას ექსპონატების წინ, ზოგი ერთი თვალის გადავლებით კმაყოფილდება.

ექსპოზიციის ავტორია ახალგაზრდა თბილისელ პროფესიონალად და თვითმოქმედ მხატვართა ჯგუფი. მრავალი მათგანი ფართო დამთვალიერებლისათვის უცნობია. ზოგიერთი კი, მაგალითად, გ. ბუღაძე, გ. გუგუშვილი, ა. რამიშვილი, ო. ტიმოწენკო და სხვები კარგად არიან ცნობილი სახვითი ხელოვნების მოყვარულთათვის რესპუბლიკაში და მის ფარგლებს გარეთ.

ნოვატორობა, შემოქმედებითი გადაწყვეტების სითამამე, ახალი ფორმების ძიება იდუმალი გრძნობებისა და აზრების გამოსახატავად — ეს გამოფენის განმასხვავებელი ნიშან-თვისებები.

ეგზაფდებიან „თბილისობისათვის“

● **ბ. ძნელაძის** სახელობის პიონერთა და მოსწავლეთა რესუბლიკური სასახლის ანსამბლ „ციასკრის“ მონაწილეებმა (სამხატვრო ხელმძღვანელი — თამარ ჟორდანია) ბრწყინვალედ წარმოადგინეს ქარაფილი ხელოვნება ესპანეთში გამართულ ფოლკლორის XIV საერთაშორისო ფესტივალზე. ბავშვთა მხატვრულმა კოლექტივმა აქ ჩამოსულთა შორის ერთადერთმა დაიმახსოვრა ფორუმის მთავარი პრიზი.

ჩინეთულად ჩაიარა აშშ-ის ქალაქებში პიონერთა და მოსწავლეთა რესუბლიკური სასახლის მეორე ქორეოგრაფიული ანსამბლის, „მერნის“ გასტროლებმა, რომელსაც ხელმძღვანელობს რესუბლიკის ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწე, საქართველოს კომკავშირის პრემიის ლაურეატი რევაზ ჭანშვილი.

ახლა ნორჩი მსახიობები დაძაბულად მუშაობენ, ემზადებიან „თბილისობის“ დღესასწაულისა და საკავშირო ალკ 70 წლისთავისათვის. სხვათა შორის, კომკავშირის იუბილესათვის ანსამბლი „მერანი“ სპეციალურად ამზადებს ახალ ცეკვას.

ილია ჭავჭავაძის იუბილეს ეხო

● **ამ** დღეებში თბილისის საბელეფრო უნივერსიტეტში მიიღეს ერთ-ერთი უკანასკნელი ნომერი იუნესკოს ჟურნალისა „ანორამოლოგიის ტენდენციები“. ეს მრავალმხრივ გამოცემა, რომელიც აშუქებს საზოგადოებრივი განვითარების, კულტურისა და ბიოლოგიის ძირითადად ტენდენციებს, ინგლისურ, გერმანულ, ფრანგულ, ესპანურ, ჩინურ და არაბულ ენებზე გამოდის.

ბარსელონიდან გამოგზავნილ ჟურნალის ნომერში ესპანურ ენაზე დაბეჭდილია უნივერსიტეტის პროფესორის ელგუჯა ხინთიბიძის, აკაკი სურგულაძისა და ვლადიმერ მინაშვილის ვრცელი სტატია ხელოვნებით „საქართველოს საზოგადოებრივი, ფილოსოფიური და ლიტერატურული აზრი და ილია ჭავჭავაძის შემოქმედება“. სტატია დაუკავშირდა ილია ჭავჭავაძის დაბადების 150 წლისთავს.

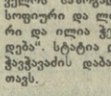

რუბრიკისათვის გამოყენებულ ფოტოებს, საკადრის, საინფორმაციო და „კომუნისტის“ კორესპონდენტთა მასალები.

XXIV საზაფხულო ოლიმპიური ასპარეზობა

გენ ჯონსონი—მსოფლიოში უსწრაფესი

● 9,79 წამი — ეს ფანტასტიკურია! ● რეკორდები საცურაოაუზში ● საბჭოთა სპორტსმენების ახალი წარმატება ● ოლიმპიადის ეკვატორზე ● ბულგარელი ძალოსნები ტოვებენ სეულს ● ტატამზე გამოდიან ქიუდოისტები.

ეს „დუელი“ ოლიმპიადამდე კაცმა ნნთი ადგილ დაიწყო. ბენ ჯონსონი თუ კარლ ლუისი? სეულში ჩასვლისთანავე კანადელთაც და ამერიკელთაც ფსიქოლოგიური ბრძოლა გააჩაღეს. ჯონსონი: ლუისს გამარჯვების იმედი ნუ ექნება. მე კიდევ ოერიზელ დავამტკიცებ, რომ ჩემანტის უსწრაფესი ადამიანი ვარ“. ლუისი: „ეს მეტრზე რბენაში ოქროს მედალი ჩემია. მე ვერასოდეს დამამარცხებს ჯონსონი“.

...სპრინტერთა ფინალური გარბენი გუშინდელი დღის მთავარი მოვლენა იყო. სეულს ოლიმპიური სტადიონზე ცარიელი ადგილი არ დარჩენია. მოლოდინი არ გამართლდა, ნაღდი ბრძოლა არ შედგა — ჯონსონმა დიდი უპირატესობით გაიმარჯვა. სამაგიეროდ, მაყურებელი ფენომენური რეკორდის მოწმე გახდა — 9,79 წამი. ბენმა წამების ამ გაელვარებაში, ფინიშთან უკან მოხედვა და ხელის აფმართვაც მოასწრო. სტადიონი ფეხზე ამდგარი მიესალმა ახალ ოლიმპიურ ჩემპიონს და ახალ მსოფლიო რეკორდს.

26 წლის ჯონსონმა, როგორ ეფლა მოაგროვა და მეოთხე ადგილი დაიკავა. მეხუთე ადგილზეც. საბჭოთა სპორტსმენი გავიდა — რემინგია საბლოსკაიტე (ვილნიუსი). — 6456.

ჩვენი სპორტსმენები უკეთესად გამოვიდნენ სამბრეში. ვერცხლის მედალი მიიღო მინსკელმა იგორ ლაფშინმა — 17,52 მეტრ, ბრინჯაოსი — მისმა თანამოკალმემ ალეკსანდრე კოვალენკომ — 17,42. ოლიმპიური ჩემპიონი გახდა ბულგარელი ხრისტო მარკოვი — 17,61. არადა, ფავორიტად ამერიკელი მსოფლიო რეკორდსმენი ვილიამ ბენჭსი ითვლებოდა (მისი რეკორდი 17,97 მეტრი). სამოლოოდ, ბენჭსი მხოლოდ მეექვსე იყო — 17,03.

ამით დამთავრდა გუშინდელი მძლეოსნური პროგრამა, უფრო ზუსტადდ — მედლების „განაწილება“, თორემ რამდენიმე დისციპლინაში კვლავ გრძელდებოდა შესარჩევი ტურნირი. მძლეოსნობაში, როგორც იცით, მედლების 42 კომპლექტი უნდა გათამაშდეს, აი, ტანმოვარჯიშთა შეჯიბრების ბოლოსწინა დღეს კი ექვსის ნაცვლად ათი ოქროს კილდო დარიგდა.

ამ ფოტოზე საბჭოთა კავშირის და არგენტინის ფეხბურთელთა მატჩის მომენტი: ალბენდი. **საბჭოთა ნაკრები, როგორც ცნობილია, მეოთხედფინალში გავიდა და დღეს პუსანში ავსტრალიის გუნდს ეთამაშება.**

რნალისტებმა სიტყვა ახალ რეკორდზე ჩამოუგდეს, „განაცხადა: უფრო სწრაფად რბენაც შეიძლება. მე ამას გაისად დავამტკიცებ“.

კარლ ლუისს — ლოს-ანჯელესის ოლიმპიადის ოთხგზის ჩემპიონს — პრეკონფერენციაზე დაბაბისლურად ეჭირა თავი: „დღეს ჯონსონი უძლიერესი იყო. სტარტმა არ გამიმართლა, მაგრამ სასო არ წარმიკვეთია. ოლიმპიური „ვერცხლი“ მიკიღე, და აშშ-ს რეკორდიც დავამყარე“.

ლუისმა 9,92 წამში გაიმარჯვა ფინალი, მესამე ადგილზე გასულმა ინგლისელმა ლინფორდ კრისტიმ — 9,97 წამში. 10 წამი ამერიკელმა კლვინ სმიტმაც „დაბურდავა“— 9,99. ასეთი რამ პირველად მოზდა ოლიმპიადაზე.

ამ დღეს მძლეოსნურ სარბიელზე კიდევ ერთი მსოფლიო რეკორდი დამყარდა: სახელგანთქმულმა ამერიკელმა ფლორენს ჯოინერ-კერსმა 7291 ქულა მოაგროვა და ოქროს მედალი მიიღო. ჩემპიონის უპირატესობა აშკარა იყო. მეორე ადგილზე გასულმა საბინ იონმა (გერ) მხოლოდ 6897 ქულა მოაგროვა, მესამე იყო მისი თანამგზავრი ანკე ბრემერი — 6858. მარნაულელმა ნატალია შუბენკოვამ 6540 ქულა მოაგროვა და მეოთხე ადგილი დაიკავა. მეხუთე ადგილზეც. საბჭოთა სპორტსმენი გავიდა — რემინგია საბლოსკაიტე (ვილნიუსი). — 6456.

ჩვენი სპორტსმენები უკეთესად გამოვიდნენ სამბრეში. ვერცხლის მედალი მიიღო მინსკელმა იგორ ლაფშინმა — 17,52 მეტრ, ბრინჯაოსი — მისმა თანამკალმემ ალეკსანდრე კოვალენკომ — 17,42. ოლიმპიური ჩემპიონი გახდა ბულგარელი ხრისტო მარკოვი — 17,61. არადა, ფავორიტად ამერიკელი მსოფლიო რეკორდსმენი ვილიამ ბენჭსი ითვლებოდა (მისი რეკორდი 17,97 მეტრი). სამოლოოდ, ბენჭსი მხოლოდ მეექვსე იყო — 17,03.

ამით დამთავრდა გუშინდელი მძლეოსნური პროგრამა, უფრო ზუსტადდ — მედლების „განაწილება“, თორემ რამდენიმე დისციპლინაში კვლავ გრძელდებოდა შესარჩევი ტურნირი. მძლეოსნობაში, როგორც იცით, მედლების 42 კომპლექტი უნდა გათამაშდეს, აი, ტანმოვარჯიშთა შეჯიბრების ბოლოსწინა დღეს კი ექვსის ნაცვლად ათი ოქროს კილდო დარიგდა.

ᲛᲐᲢᲩᲘ ᲛᲡᲝᲤᲚᲘᲝ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲝᲑᲐᲖᲔ

„მარათონული“ შეხვედრა

ᲑᲐᲢᲩᲘᲡ ძორე პარტია, არც მატი. არც ნაკლები, უკვე 10 საათს გაგრძელდა, დასასოლოს კი ჯერ პირი არ ეჩანს. იგი კვლავ გადაიდო

როგორც უკვე ვიუწყებოდთ, შეწყვეტილ პოზიციაში ჩიბურდანიძეს პაიკი აყლდა, მაგრამ საკმარისზე მეტი კომპენსაციია ჰქონდა ფიგურების აქტიური განლაგების სახით. მალე მსოფლიო ჩემპიონმა დაიბრუნა პაიკი, შედეგომ ბრძოლაში კი კიდევ ორი მოიგო. თამაში გადავიდა ეტლების ენდშპილში, სადაც იოსელიანმა მეტად შეუპოვარი წინააღმდეგობა გაუწია მეტოქეს. ჩიბურდანიძე ორი ზედმეტი პაიკის მიუხედავად ტექნიკური სიძნელეების წინაშე აღმოჩნდა.

90-ე სვლაზე პარტია გადაიდო ეტლების ენდშპილში. მსოფლიო ჩემპიონს კვლავინდებურად ორი ზედმეტი პაიკი აქვს.

ᲑᲣᲨᲘᲜ ნანა იოსელიანმა პირველი ტაიმ-აუტი აიღო და მატჩის მესამე პარტია გადატანილია. ორჯერ გადადებული მეორე პარტია დღეს დამთავრდება. ჭერჭერობით საუკეთესო ანგარიშია — 0,5:0,5.

ᲐᲚᲔᲥᲡᲘᲐᲜᲝᲕᲐ ტურნირში კიდევ ერთი გამარჯვებული გამოვლინდა: 82,5 კგ წონით კატეგორიაში ოქროს მედალი მიიღო საბჭოთა სპორტსმენმა ისრალ არსამაკოვმა. მთელ სამრბოლო ადგილებზე უზარეული იშტვან მეშნი და საბრეთ კოლეელი ეს ხენ კონი გავიდნენ. წარმატებით გამოდიან საბჭოთა მოკრივეები, რომელთაც სეულში ჯერ არც ერთი ბრძოლა არ წაუგიათ. სტარტზე წარემატებულნი შემდეგ საერძნობოდ გამოსსწორეს მდგომარეობა სათამაშო სახეობათა სპორტის წარმომადგენლებმა. ჩვენმა კალათბურთელმა ვაჟებმა ქვეჯგუფში ბოლო შეხვედრა ოლიკის ცენტრალური რესპუბლიკის ნაკრებს ეთამაშა. ეს ბრძოლა ბოლამდე ძალიან ძაბული ყოფილა. ბოლოს ჩვენ ოლიმპიადის ოქროს მედალოსნებს ერეკებოდნენ ოლიკელები. ბოლოს ეს ბრძოლა ოლიკელებმა ერეკებოდნენ ჩვენ ოლიმპიადის ოქროს მედალოსნებს. ეს ბრძოლა ბოლამდე ძალიან ძაბული ყოფილა. ბოლოს ჩვენ ოლიკელებს